

שבי"ץ

לומדים תורה ובכף

שבת בצהריים
במדבר | 409

אחרי שתגמרו,
תוכלו בבקשה להעביר
את השב"ץ
לזה שלידכם או לגניזה?
תודה.

פתוח! אפשר להל...

מה אומר לי חג השבועות? / רפאל

בספרים מדברים על "האורות הגדולים" שבחג, וכשאני מסתכל על עצמי מתגנבת מחשבה חושדת: האם אני שייך לכל ה"אורות" האלה? השאלה הזו הזכירה לי סיפור ששמעתי על הרב אליהו זצ"ל, שכשהיה בצפת והלך לתפילת שחרית בבית הכנסת אבוהב, אמר: "רק לדרוך על העפר שדרכו עליו מרן ה"בית יוסף" - רבי יוסף קארו והאריז"ל זו זכות גדולה מאוד".

זאת אומרת, זו זכות עצומה לנו ללכת בדרכי הצדיקים. כך גם כשאני זוכה לתפוח חומש וללמוד פסוקים שקראו בכל הדורות - גדולי הדורות ופשוטי עם, כשאני זוכה לקרוא כמה שורות בגמרא - שמרו עליה נפשם הרמב"ם והרשב"א, וכל גדולי עולם, הזכות שלי להיות חלק מהמשפחה הגדולה הזו - "בית ישראל" - משייכת אותי ל"אורות הגדולים" האלה, שגם אם אני לא מרגיש אותם אני שייך אליהם!

תורה - מה זה עושה? / תלמיד

לרגל חג קבלת התורה חשבתי לעצמי מה התורה נותנת למי שלומד. אז א' - היא מגדלת אותנו מעבר לרצון רק לקבל, ומכוונת למסלול של נתינה ושל טוב. היא גם קושרת אותנו לה' הכי חזק, עושה אותו עדין ואצילי יותר (אם הוא מכוון את ההתנהגות שלו לפיה), היא מלמדת מה נכון לעשות ומה מוסרי ומעצבת תפיסת עולם (שמאוד משפיעה על כל החיים). אני בטוח שזה רק חלק, אבל גם חלק יכול להועיל ולחזק.

רצו להלך אלו כאלו בחלוקה? באגד? falmarooo@gmail.com

תארו לעצמכם ש:קראתם את היומן למטה ושאלתם את עצמכם מה באמת החלכה... אז מה עושים? קופצים רגע להלכות ברכות.

עוגת גבינה שעשויה משכבת בצק ומעליו קרם, מביסקוויטים שביניהם יש מילוי גבינה, או עוגת "קרם שניט": לפי הרב עובדיה זצ"ל מברך מזונות, ולפי המשנה ברורה ברכת המזונות פוטרת את הקרם והמילוי רק אם הם נאפו יחד. אם לא, יש לברך על הבצק או הביסקוויט מזונות, ועל הקרם שהכל.

אם שכבת הבצק לא טעימה ונעשתה רק כדי להחזיק עליה את הקרם, היא טפלה לקרם ויש לברך רק שהכל על הקרם.

עוגת גבינה שהקמח בה מעורב בעיסה, דינה כעוגת רגילה, ומברכים עליה מזונות אפילו אם הקמח הוא מיעוט בתערובת. אך אם נתנו קמח בתערובת רק כדי לדבק את העיסה ולא כדי לתת טעם, מברכים עליה שהכל.

ברכה אחרונה על עוגה זו: לרב עובדיה, אם הקמח שישית מכל התערובת, מברך על המחיה על אכילת כזית מכל התערובת. למשנה ברורה, לכתחילה יש להיזהר לחשב שיהיה כזית קמח במה שאוכל. בתאבונו לכולם וחג שמח.

לשמור ולעשות

לשמור ולעשות

חיוננו של שבי"ץ

עד עומק הלב

"מה לקרה קודם זה יופי של פגישה אדיון לגבולות", פאשכא. "חץ הגלדה והחיים. דאג אמר שהגלדה מגלדה אנו בחיים". "ואלו חידיון אמר אג זה", אמר דאג. "אין משיחין..." צחק אהבדו אלו.

"הפירוש של יאחזבי זה מאלון זרובא מגיקא", פאשכא. "אלא מאלון גלדובא?" שאו דאג בפך ריק. "אלא". "ואולי פלדובא קשורה לגלדובא", פזיח יאבא, "כי כלפקשר שרך אלאוקים אל נמצא רק בכמה כלאים דגיים בהסים, אלא מחלבה בכל פרט ומאד אלק מה צורג השימוש פכונא של כל דבר, זה נאך יציבוא והחיים יאג נחיימים".

"בנינו, אגה באמא מרגיש ככה?" שאו דאג. "אלא לזמרי בכל פרט", הודג יאבא, "אבל אני יודע שהחיים לפי הגלדה נאגים משמחא נציחא חיים שלי, וזה בהחלט נאג גחולש טובה, כן".

"אם יש לך כלאים בדורים, אגה לא יכא אהפכר ופאיאבד. אני כן מבין מה שיואב אמר", פאסיף שמחון. פאשכא דיון מחניין. פאמא שפיה אי מה אמר, אבל אפחמים יאג נחמד אג בהסים אדיון, וורכאל בשלט אפיה פא מגפח, אך כדי טביאל מלפפונים בלבינה אין משיחין...

לשבי"ץ שלום וחג שמח, שמריהו.

"כשא, בטוח מזונא", אורי פזביח חץ האלויריג, "אני לא יודע אם פקמח רק כדי לייצב או לא כדי לגרם טעם", אמר. "אח, כולם רחבים בכלל שלא בדקת בהיג... אהא לשמחון פבריק רחיון: "אאוי גבדוק בהיג?"

טאפון אלאישב מחנה גרצאלא מאכבבא. לא פיא פכינה אג פלחלח בסוף, אלא אמא, ופאי ישנה זכשיו. "נצטרך לחכא בסבאל... חייכא, אגיישבי חץ פדפפה, "בואו נחבור לצד פחחוני של פדפה".

דאג פגייש אידי ואמר: "לכשיו אני מבין מה זה יאחזבי נא' של פגרה - לפיא מגלדה אנו בכל דבר! אפיו חלבה אכבד שבחלחא אי אפשר אכאלו פוי אפמו סאזיה".

ישבנו חץ פדפפה ושכנו "פבלחג" ויאלו ארנג לשלחוני פאיווי לטירה שיואב פוציא משום מקא. ואז איזישב חץ פקשרה: "אמא מוסר שבחלחא פמחלובא מזונא, ופנינה פיא לא יודעה, כי פיא לא מבין כל כך פאכא ברכא".

פרסנו אג פלחלח וחילקנו אכואם. שגי פרוסא שמרנו במקרר אדאג, חלד לשגיים. אחרי שפדפה קצת נרלח, אמרתי: "רציגי אפחאל דיון". "אין משיחין בשלח פסחודה", דאג קרא בפך מאל מלפפון ניואב פביא בשביל מטיבוי פלבינה.

אצאנו בהיג יש שני סאגים של חלח לבינה - אחא כזא צבובה פבינה נמסה בפך, שפקמח פאא מחלבה כחאק מפחיסה, וכזא שיש שכבה בצק מלמטה, ומחיו יש שכבה גדולה של קרם.

בחימי פאילא פשבח, חלינו מפלש כמה חברים, אקרא חץ שבחלח. שאלו מי מבוא כיבאז אש איזישב פכסימה אפכין אנו חלח לבינה. "כשא חץ פקמח אפצק אמטה, או פמחלבה?" שאלתי. "לגיפוי". סחיין חיו.

"זה מזונא או שפכא?", שאו אחד פחבריה כלפפאג או פרוסא חלח. "פאלאוי ופייגי יודעי, חניגי. ככה זה כשלא אגה מכין חלחמך אג פלחלח".

אפח יואב שאו חץ חלח פקמח חץ בהסים בצק: "מי טפא ומי חיקר? פקמח או פצק?" גחיו ויכא. "גכאים, מה מברכים?" שאו דאג, רלח לפני שנכר שפוא פשרי בשלחיים פקחובא מה שבים קטן יכא חלחלח...

"שפכא פוטר פכא", ציטט אורי, ופקפיו אג יואב: "אמה אגה אוקח חלחלח אג פככה פמחודג שלה? איך פייא רוצה שפנה אוקר, יפחח חץ פחוצפיה או בשל פפרטי?" "איזה מלח", חייך אורי, "אז מה באמא פככה שלה? איך בודקים אג זה?"

קודא קבוע ל סולת פאפוז

מגויסים לנצח

קצת יותר מאוחר, אבל הרבה יותר טוב...

בפרשה ה' מצווה לספור את העם. את מי ספרו? את היוצאים לצבא. את הכלל סופרים דרך אנשים שפועלים בשם ולמען הכלל.

שבת אחד לא נספר יחד עם כולם. שבט לוי הם לא יצאו לצבא בגיל עשרים. להם היה תפקיד לאומי אחר. הם ביצעו אותו במשכן.

השירות הלאומי של הלויים התחיל מאוחר יותר מאשר זה של שאר העם, את התחילו הכשרה בגיל עשרים וחמש, ואת השירות בפועל הם התחילו חמש שנים אחר כך.

אין שוויון. הם גם לא מסכנים את החיים שלהם, וגם מתחילים מאוחר יותר!

כן. כל תפקיד והתנאים המתאימים לו. גם עתודאי משרת אחרת מאשר לוחם סיירת. נכון שהלויים לא סיכנו את חייהם, אבל מי אמר שסיכון חיים הוא המודד היחיד? מסירות הנפש של לוחם למען עם ישראל היא עבודה אחת של היחיד למען הכלל, והזנת הקשר הרוחני של העם הקדוש לאלוקיו היא עבודה אחרת. גוף צריך צלעות מגינות, וגם מח ולב.

כל מטרת עמנו היא להיות עם שחי את ערכי הנצח, ומרומם ומכוון את העולם להתחבר ולקלוט מטוב ה'. לשם כך בניו צריכים להיאבק עם אויבים מבחוץ שמנסים לחבל במהלך העולמי הזה, אך לא פחות מכך, גם להפיח רוח חיים בעבודת הקודש מבפנים.

טועה מי שחושב שאפשר לזה בלי זה. אלו שני תפקידים שונים שמשלימים אחד את השני. וכל אחד, בתחמו, הכי חשוב שיש. ממש כמו איש ואשה, שכל אחד מביא פן אחר לבית, והבית השלם נבנה מהאיחוד ביניהם.

ובהשלכה לימינו, גם תלמידי הישיבות שמאחרים את הגיוס כדי לעסוק בתורה כמה שנים, עוסקים בשירות הלאום. גם אם לא במדים. הם עוסקים בלימוד ערכי הנצח ודרכי יישומם בחיים, ולימוד התורה שלהם מעבה ומעמיק את הקשר של העם לאלוקיו.

וגם מבחינת השירות הצבאי עצמו, הלימוד בישיבה מעניק לצבא חייל טוב יותר. המוטיבציה מועצמת. כשאדם מבין למה ועל מה הוא נלחם - לא רק למען חיי אנשים רבים נוספים, אלא למען ערכי הנצח שמגולמים באומה המופלאה שהוא נבחר להיות הזרוע המגינה עליה כעת - הלחימה נראית אחרת. וגם החזרה לשירות המילואים.

אבל גם בהמשך החיים: התורה מעצבת לאדם מערכת ערכים מכוונת, בפרפורציות ובמינונים המדויקים. היא מעצבת אדם טוב ואכפתי יותר, שרוצה לעשות טוב, שדואג לכלל ולא רק לעצמו. הלימוד לפני, במהלך ולאחר הצבא, מאפשר לאדם לבנות יחס וקשר עמוק לה', ולהיות אדם שמוסיף אור. עד שהכל פה יהיה מואר, וכבר לא נצטרך צבא שיילחם באויבים.

בצבאי לקראת

מה שחקן טניס אוהב?

לנצח!

אוקי, אם כי אני מעריך שהוא גם אוהב דברים נוספים בחיים.

ברור, אבל שאלת עליו לא כבן אדם אלא כשחקן טניס.

מקבל. מה רופא אוהב?

להצליח להציל חיים!

אחלה. מה אוהב ראש מדינה?

להנהיג את המדינה שלו בצורה טובה ולפתח אותה.

אוקי. ומה אוהב האבא המלך שלנו?

איזו שאלה... הוא אוהב אותנו, לא?

נכון, והאהבה הזו מתפרטת לשש מאות ושלושה עשר טיפים ולהרבה ערכים שהוא הנחיל לנו (צדק, יושר, נאמנות, אהבה, חסד, ענווה, חירות, משפט, שלום ועוד), אבל אני מתכוון למשהו ממוקד. רמז: אנחנו בברכת המשפט.

"...מלך אוהב צדקה ומשפט". אגב, ה' מתואר פה כמלך, לא כאבא.

נכון. בברכה שמדברת על ההנהגה, מתייחסים לפן המנהיגותי של ה'. ה' אוהב צדקה ומשפט כערכים שאיתם הוא מנהיג את עמו בצורה טובה ומפתח אותו.

הכוונה שהוא עושה צדקה ומשפט, או שהוא אוהב שאנחנו ניתן צדקה ונעשה משפט בינינו?

לדעתי הכוונה כפולה. ה' מסר את מערכת הערכים שלו (ושעל ידם הוא מתנהג איתנו) גם לנו, כדי שגם אנו ננהל את חיינו לאורם (כמובן, אצלנו ערכים אלה מתורגמים למעשים אנושיים).

כך אנחנו מידמים לבורא עולם ונהיים טובים וערכיים יותר ויותר. ה' עושה בעצמו צדקה ומשפט והוא גם שמח לראות שאנחנו מאמצים את ההנהגות החשובות האלה בחיים שלנו.

מה הכוונה שה' עושה צדקה?

הוא מעניק כל הזמן לבריותיו, שמעצמן אין להן כלום. כל מה שיש לנו זה מה שה' נתן לנו. חלק מהנתינות האלה הוא עושה בצורה שמקבילה לנתינת כסף לעני, מעניק לנו בחסד גלוי, וחלק הוא מעביר לנו בצורה שמקבילה לדרגה הגבוהה ביותר של הצדקה, מספק לנו אפשרויות לעבוד ולקבל שכר עבור מעשינו.

גם דברים שאנו משיגים על ידי השקעה שלנו מגיעים מלמעלה. כשאנחנו עושים צדקה - גם במובן של נתינה למי שצריך וגם במובן של הוספת זכויות ובתנ"כית, "צדקה" משמשת הרבה פעמים במובן של "זכות", למשל: "והאמין בה", ויחשבה לו צדקה", זכות, אנחנו כביכול "מחזירים" לה' מה שביכולתנו. אנחנו עושים את העולם למקום יותר מתוקן ומפותח, ואת זה הוא אוהב לראות.

שעת סיפור

ילדה אחת חלתה במחלה קשה. הרופא אמר להורים, שלדעתו היא צריכה תרופה מסוימת שנמצאת רק בבית מרקחת מסוים בבל אביב. אבי הילדה נסע מדרום הארץ לתל אביב. הגיע לעיר, ונתקל במראות לא צנועים. איך אומרים? "אכן - מראות קשים"... האתגר לא היה פשוט: ללכת ולחפש את בית המרקחת, תוך כדי שמירה על הראיה. בעודו הולך ושומר את עיניו, נזכר במה שכתב הרב אהרן ראטה זצ"ל בספר 'שומר אמונים', שברגע שאדם הולך ברחוב ושומר את עיניו, זוהי עת רצון לאותו אדם. הוא ביקש מהקב"ה שישלח רפואה שלימה לבתו בכח התגברותו כעת. לא עבר זמן רב, והוא קיבל טלפון מאשתו: יש שיפור במצב בתם, והרופא שנכנס לביקורת אמר שלעת עתה לא צריך את התרופה...

(ע"פ הספר 'קדושת העיניים' עמ' עח)

לע"נ ר' ישראל בן קלמן קלונימוס ז"ל
לע"נ ר' ישראל בן אברהם צבי ז"ל
לע"נ הרב משה לוי זצ"ל
לזכות כל עם ישראל

כל הנבזה בעיני אדם
שלא מחמת מעשים רעים,
עתיד שיתעלה.
(ספר חסידים סימן תתקס)

המשב"צת:

כתיבה ועריכה: חיים ברנסון.
עיצוב גרפי:
עיסור - סטודיו לעיצוב גרפי.
איורים: אריאל חצרוני.
תודה לצביאלי סקולניק.
falmarooo@gmail.com

מוצאי שב"צ

